

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judcători – Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun,

judcând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 78687 din 15 februarie 1951 și deciziei Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 10 martie 1951, în cauza penală în privința lui

Moscovciuc Andrei Nichitovici, născut în anul 1927, originar și domiciliat s. Sîrcova, r-l Rezina.

Date referitor la termenul de examinare a cauzei:
de la: 16 iulie 2014 pînă la 23 septembrie 2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 78687 din 15 februarie 1951, Moscovciuc Andrei Nichitovici, a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (1), 206-7 pct. „b”, 206-16 pct. „a” Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi, pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Moscovciuc A., a fost recunoscut vinovat de faptul, că fiind ostaș al armatei sovietice în perioada anilor 1949 - 1950 și avînd atitudine ostilă față de puterea sovietică, a dus discuții antisovietice de ordin contrarevoluționar în rândurile ostașilor subdiviziunii sale, criticînd realitatea sovietică și condițiile de viață în armata roșie și ale oamenilor muncii din URSS, totodată laudînd sistemul capitalist. Un subiect special pentru multiple critici a fost orînduirea colhoznică din URSS. De asemenea, inculpatul Moscovciuc A., la 3 decembrie 1950 a părăsit unitatea militară, lipsind de la serviciu în decurs de 6 ore, astfel a încălcat regulile statutare la serviciu.

3. Nefiind de acord cu sentința, inculpatul a atacat-o cu recurs, invocînd că este ilegală.

4. Prin Decizia Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 10 martie 1951, a fost respins recursul declarat și menținută sentința.

5. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare în temeiul art. art. 452, 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în care solicită casarea sentinței sus nominalizate în partea condamnării în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, încetarea procesului penal și reabilitarea lui Moscovciuc A., pe motiv că, în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul ar fi

desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau stabilirea puterii sovietice ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevede dispoziția art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU. Astfel, condamnarea lui Moscovciuc A., pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârile judecătorești în cauză, urmează a fi casate cu încetarea procesului penal în privința lui Moscovciuc A., în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, Moscovciuc A., în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992, urmează a fi reabilitat.

Totodată, condamnarea lui Moscovciuc A., pentru infracțiunile prevăzute de art. 206-7 pct. „b” și 206-16 pct. „a” Cod penal al RSSU, adică pentru dezertare din unitatea militară și încălcarea regulilor statutare cu privire la serviciul intern, necesită a fi menținute, întrucât infracțiunile în cauză sînt de drept comun, care nu cad sub incidența Legii RM din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

6. Judecînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit art. 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, *viciul fundamental* în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Totodată, conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova *privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992*, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, pentru „răspîndirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orînduirea sovietică de stat și obștească” precum și pentru alte „crime de stat”.

Așadar, instanța de recurs reține că, Moscovciuc A., a fost condamnat la 15 februarie 1951, prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 78687, în baza

art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, care a fost menținută prin decizia Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 10 martie 1951, adică pentru „*răspîndirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orînduirea sovietică de stat și obștească*”, în baza declarațiilor proprii, fără careva probe obiective.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărîrile judecătorești în partea condamnării lui Moscovciuc A., în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, a le casa în această parte și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal intentat, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea acestuia la răspundere penală, cu reabilitarea lui.

7. În conformitate cu art. art. 453 alin. (1), 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 457 Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează parțial sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 78687 din 15 februarie 1951 și decizia Tribunalului militar al Districtului militar Kiev din 10 martie 1951 privind condamnarea lui **Moscovciuc Andrei Nichitovici**, în baza art. 54-10 alin. (1) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclude tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, conform Legii Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 septembrie 2014.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun